

Raad voor de
rechtspraak

De minister voor Natuur en Stikstof
mw. drs. Ch. van der Wal
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Afdeling strategie

bezoekadres
Kneuterdijk 1
2514 EM Den Haag

correspondentieadres
Postbus 90613
2509 LP Den Haag

datum 3 april 2023
e-mail wetgeving.rvdr@rechtspraak.nl
cc De minister voor Rechtsbescherming
bijlage(n) -
onderwerp Advies inzake de wijziging van de Omgevingswet
(omgevingswaarde stikstofdepositie 2030 en vergunningplicht
voor stikstofgerelateerde wijzigingen)

t (088) 361 00 00

www.rechtspraak.nl

Geachte mevrouw Van der Wal,

Bij mailbericht van 22 februari 2023, verzocht u de Raad voor de rechtspraak (de 'Raad') advies uit te brengen inzake de wijziging van de Omgevingswet (omgevingswaarde stikstofdepositie 2030 en vergunningplicht voor stikstofgerelateerde wijzigingen) (het 'Wetsvoorstel').

HET WETSVOORSTEL

Het Wetsvoorstel versnelt de wettelijke stikstofdoelstelling (omgevingswaarde) van 2035 naar 2030, in combinatie met de toevoeging aan de wet van twee ijkmomenten in 2025 en 2028. Ook bevat dit Wetsvoorstel enkele wijzigingen in verband met de mogelijkheid dat in de toekomst een omgevingswaarde wordt vastgesteld die niet aansluit bij de kritische depositiewaarde, maar bij natuurcondities.

Verder breidt het Wetsvoorstel de vergunningplicht voor een Natura 2000-activiteit uit met een vergunningplicht voor stikstofgerelateerde wijzigingen die geen significante gevolgen kunnen hebben voor een Natura 2000-gebied omdat zij niet leiden tot een toename van de stikstofdepositie ten opzichte van de al toegestane hoeveelheid (de 'referentiesituatie'). In de Memorie van Toelichting¹ (hierna: MvT) is een aantal varianten opgesomd van deze vergunningplicht. De voorgestelde uitbreiding van de vergunningplicht geldt onder meer voor het zogeheten intern salderen, waaronder het in gebruik nemen van latente ruimte in de bestaande toestemming; ook als de depositie per saldo afneemt. Daarnaast richt de voorgestelde vergunningplicht zich onder meer op het versterken van de toestemmingverlening door de vergunning na een relevante wijziging aan te passen waardoor de vergunning overeenkomt met wat er in het bedrijf gebeurt.

Ten slotte introduceert het Wetsvoorstel de mogelijkheid om bij algemene maatregel van bestuur (hierna: amvb) nadere regels te stellen over de passende beoordeling, bedoeld in artikel 6, derde lid, van

¹ Zie blz. 14 en 15

Raad voor de
rechtspraak

datum 3 april 2023
pagina 2 van 3

de Habitatrichtlijn, of om bij algemene maatregel van bestuur gevallen aan te wijzen waarbij van een passende beoordeling kan worden afgezien.

Na overleg met de gerechten, adviseert de Raad als volgt.²

ADVIES

Het vervallen van de ‘verslechteringsvergunning’ door de wijziging van de Wet natuurbescherming per 1 januari 2020 zorgt voor een verlies aan rechtszekerheid bij ondernemers en natuurorganisaties. De Raad onderschrijft daarom het belang van een uitbreiding van de vergunningplicht zoals opgenomen in het Wetsvoorstel omdat hiermee de rechtszekerheid voor betrokkenen toeneemt. De Raad heeft verder geen inhoudelijke opmerkingen over dit Wetsvoorstel.

WERKLAST

Het Wetsvoorstel heeft naar verwachting van de Raad geen substantiële gevolgen voor de werklast van de Rechtspraak.

In de MvT³ is de verwachting uitgesproken dat het aantal juridische procedures niet zal toenemen. Samengevat leidt het Wetsvoorstel volgens de MvT tot een verschuiving van handavingsprocedures naar vergunningprocedures hetgeen per saldo niet leidt tot een stijging van het aantal procedures.

De Raad sluit zich aan bij deze verwachting. Daarbij verwacht de Raad dat de toekomstige (vergunning)procedures bij de rechtbanken gemiddeld niet complexer zullen zijn dan de huidige (handavings)procedures. Concluderend verwacht de Raad dan ook geen wijziging in de werklast.

Tot slot: in zijn advies over de Invoeringswet Omgevingswet heeft de Raad aangegeven dat hij verwacht dat de Omgevingswet, de aanvullingswetten, de amvb’s en de Invoeringswet Omgevingswet substantiële werklastgevolgen hebben voor de Rechtspraak. Die werklastgevolgen zijn destijds ingeschat door de Raad en volledigheidshalve merkt de Raad hier op dat zij die inschatting handhaaft.

TOT SLOT

² De Raad voor de rechtspraak heeft op grond van artikel 95 van de Wet op de rechterlijke organisatie een wettelijke adviestaak met betrekking tot nieuwe wets- en beleidsvoorstellen die gevolgen hebben voor de rechtspraak. De adviezen worden vastgesteld na overleg met de gerechten. De Raad voor de rechtspraak is een adviescollege in de zin van artikel 79 en 80 van de Grondwet. Bij het opstellen van zijn adviezen beoordeelt de Raad de voorgenomen wet- en regelgeving in het bijzonder op de gevolgen voor de organisatie en de werklast van de gerechten en op de (praktische) toepasbaarheid en uitvoerbaarheid. Rechterlijke zaken zijn bij de behandeling van individuele zaken niet gebonden aan de inhoud van de wetgevingsadviezen van de Raad voor de rechtspraak.

³ Zie paragraaf 7.6, blz. 29

Raad voor de
rechtspraak

datum 3 april 2023
pagina 3 van 3

Indien na het uitbrengen van dit advies het Wetsvoorstel op belangrijke onderdelen wordt gewijzigd of indien uit nadere uitvoeringsregelgeving belangrijke werklastgevolgen voortvloeien, dan wordt de Raad graag in de gelegenheid gesteld daarover aanvullend te adviseren. Met het oog op de voorbereiding van de gerechten op de invoering van het Wetsvoorstel, stelt de Raad er prijs op als hij geïnformeerd wordt over de indiening van het Wetsvoorstel bij de Tweede en de Eerste Kamer en de plaatsing van de definitieve wetstekst in het *Staatsblad*. Ook eventuele nadere regelgeving volgend op dit Wetsvoorstel met gevolgen voor de rechtspleging valt binnen het adviesrecht van de Raad. Voor zover van toepassing, ontvangt de Raad graag een adviesaanvraag voor deze nadere regelgeving.

Hoogachtend,

drs. P. Arnoldus
Lid Raad voor de rechtspraak